

Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ

Klinikai gyakorlatra érkező tanulók/hallgatók fogadásának és felkészítésének eljárásrendje

Készítette:

Kásádi Márta

Ribarics Ildikó
ápolási igazgatóhelyettes
Kásádi Márta
egyetemi okleveles ápoló

2019.02.25.
Dátum

Felülvizsgálta:

Lóth Erika
ápolási igazgató

2019.02.26.
Dátum

Jóváhagyta:

Dr. Szabó Andor
elnök

2019.02.28.
Dátum

A dokumentáció kódja:	ER-KK 24
Változat száma:	1.0
Oldalak száma:	10
Mellékletek száma:	0
Érvénybelépés időpontja:	2019.03.01.

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE

Módosította/dátum	Változat száma	Módosított oldalszám	Jóváhagyta/dátum	Kibocsátás időpontja

1. CÉL

Ezen eljárásrend célja, szabályozni a tantervre épülő gyakorlati oktatásra érkező hallgatók/tanulók egységes elveken alapuló fogadását a gyakorlati oktatásban részt vevő PTE Klinikai Központ betegellátó egységeiben.

2. ÉRVÉNYESÉG

Ezen eljárásrend a PTE Klinikai Központ valamennyi gyakorlati oktatást végző betegellátó egységére érvényes.

3. FELELŐSSÉG

Az eljárásrendben foglaltak betartásáért valamennyi az eljárásban/tevékenységben résztvevő személy-, betartásáért és ellenőrzéséért – kompetencia körében – a Klinikai Központ vezetése által kijelölt személy, valamint a klinikai szakoktató, helyben pedig az ápolásszakmai igazgató-helyettes, klinikai szakoktató, gyakorlatvezető koordinátor, mentor/egészségügyi gyakorlatvezető felelnek.

4. HIVATKOZÁSOK

- Ágoston I., Aradén A., Betlehem J., et al: *Egészségügyi szak módszertan 2015.* https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_egeszsegugyi_szakmodszertan/EG/segjsb31g.htm (letöltve 2017.06.09.)
- Kovács M.: *A gyakorlati oktatás módszertana.* Széchenyi István Egyetem. Győr, 2006.
- 8/2006. (III. 23.) OM rendelet a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeiről
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 2011. évi CLV. törvény (Szht.) A szakképzési hozzájárulásáról és a képzés fejlesztésének támogatásáról
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti közneveléséről
- 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet az Országos Képzési Jegyzékről
- 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól
- 24/2012. (VIII.15.) NGM rendelet a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészből nyújtható szakképzési célú támogatások szabályairól
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 37/2013. (V.28.) EMMI rendelet az egészségügyi szakképesítések szakmai- és vizsgakövetelményeiről

A dokumentum kódja:	ER-KK 24	Oldal	2/10
Érvénybelépés időpontja:	2019.03.01.	Változat száma:	1.0

- 315/2013. (VIII. 28.) Kormányrendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól
- 2016. évi LXXX. törvény Az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról
- 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről

5. SZAKMAI FOGALOM MEGHATÁROZÁS

Gyakorlati oktatás

Olyan tervszerű, komplex, direkt és indirekt tevékenység, melynek célja az ismeretközvetítés, a készségek kialakítása, a képességek fejlesztése, az attitűd- és magatartásformálás, mely az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazásával valamilyen speciális, szakmai tevékenységre készít fel.

Egészségügyi szakoktató

A PTE KK Ápolásszakmai Igazgatóság munkatársa. Tevékenysége kiterjed a gyakorlati oktatás koordinálására, felügyeletére, ellenőrzésére. Folyamatos kapcsolatot tart az oktató intézményekkel, együttműködik a tanulók/hallgatók szakmai gyakorlatának megtervezésében, a gyakorlati beosztások elkészítésében. A tanulók demonstrációs teremben előírt oktatását végzi. Ellenőrzi a klinikai gyakorlatok megvalósulását, a vizsgák szabályozottságát. Részt vesz, illetve elvégzi a vizsgaszervezéssel kapcsolatos ügyintéztést.

Gyakorlatvezető koordinátor

A gyakorlatot biztosító betegellátó egység ápolásszakmai igazgató-helyettese, vagy az általa kijelölt személy. Irányítja és ellenőrzi a betegellátó egységen belüli szakmai gyakorlati képzést. Koordinálja a mentorok/egészségügyi gyakorlatvezetők szakmai tevékenységét. Javaslatot tesz a gyakorlat módszertanára és annak fejlesztésére. Ellenőrzi és elvégzi a gyakorlatokkal kapcsolatos adminisztrációs feladatokat. Kapcsolatot tart az egység gyakorlatvezetőivel, a tanulókkal, és a PTE Klinikai Központ Ápolásszakmai Igazgatósággal.

Mentor/Egészségügyi gyakorlatvezető

A mentor/egészségügyi gyakorlatvezető az egészségügyi ellátást, ápolást nyújtó szakemberek csoportjának azon tagja, aki az ápolás, gondozás, diagnosztika, rehabilitáció területén a gyakorlati oktatás (képzés) keretében, az oktatási dokumentumoknak megfelelően felkészíti a tanulókat/hallgatókat a választott hivatásuk gyakorlására, az elméleti ismereteik gyakorlati alkalmazására. Rendelkezik az adott képzésre vonatkozó szakképesítési és gyakorlati előírásokkal (végzettség és gyakorlati idő).

Közreműködik a tanulók pályára nevelésében, optimális tanulói környezet kialakításában, biztosításában.

A dokumentum kódja:	ER-KK 24	Oldal	3/10
Érvénybelépés időpontja:	2019.03.01.	Változat száma:	1.0

Tanterv

A tanterv az oktatás tartalmát szabályozó dokumentum.

Foglalkozási napló

A tanuló gyakorlati képzéséről Szt. 41. § (1) bekezdése értelmében köteles foglalkozási naplót vezetni. A foglalkozási napló vezetésének kötelező tartalmi elemei: az elvégzett szakmai tevékenységek leírása tantárgyanként, valamint az ezekre fordított idő és a tanulók értékelése (hiv.:2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről). A foglalkozási naplót az Ápolásszakmai Igazgatóság állítja össze. A mentor/gyakorlatvezető aláírásával felel a foglalkozási naplóba beírt adatok kitöltésért, valamint ezzel igazolja a tanuló teljesítését.

Elégedettségi vizsgálat (tanulói)

Visszajelzés a gyakorlatok hatékonyságáról, a mentorálás minőségéről félévi és év végi záraskor írásban, anonim módon.

6. KÖRNYEZET

6.1. Eljárás kivitelezésének helye

- A PTE Klinikai Központ betegellátó egységei:
 - fekvőbeteg osztályok,
 - rehabilitációs osztályok,
 - szülőszoba,
 - műtők,
 - ébredő-megfigyelő helyiségek,
 - sürgősségi szakellátást nyújtó egységek,
 - diagnosztikai egységek,
 - járó beteg szakambulanciák,
 - gondozók.
- Ápolásszakmai Igazgatóság Demonstrációs tanterem.
- Teljesítési megbízotti vagy egyéb szerződéssel gyakorlatot végző gyakorló helyek.

6.2. Az eljárás kivitelezésében résztvevők köre

- Ápolásszakmai Igazgatóság oktatásban, oktatásszervezésben részt vevő munkatársai (egészségügyi szakoktató, egyetemi okleveles/Bsc/Msc ápoló, igazgatási ügyintéző).
- Gyakorlatvezető/mentor – 5 év szakmai gyakorlattal, emeltszintű vagy felsőfokú egészségügyi szakvégzettséggel rendelkező egészségügyi dolgozó.
- Hallgató/tanuló.

A dokumentum kódja:	ER-KK 24	Oldal	4/10
Érvénybelépés időpontja:	2019.03.01.	Változat száma:	1.0

- Teljesítési megbízotti vagy egyéb szerződéssel gyakorlatot végző gyakorló helyeknél az akkreditáció alapján meghatározott gyakorlatvezető/mentor.

7. AZ ELJÁRÁS LEÍRÁSA

7.1. Hallgatók/tanulók kötelező oktatása és tájékoztatása a gyakorlati képzés megkezdése előtt

- Munka- és balesetvédelmi, valamint tűzvédelmi oktatás. Az oktatás megtörténtét oktatási naplóban kel rögzíteni, és azt az érintettek aláírásával tanulóként azonosíthatóan igazolni kell.
- Adatvédelmi oktatás és dokumentálása, titoktartási nyilatkozat kitöltése és aláírása.
- Kórházhigiénés oktatás megtartása, kézhigiénés szabályok ismertetése, gyakorlati elsajátítása és dokumentálása.
- A szakmai gyakorlat ideje alatt munkavégzéssel kapcsolatok szabályok és elvárások ismertetése.
- A jelenléti ív kitöltésének ismertetése.
- A gyakorlat igazolásához szükséges dokumentumok kiosztása, vezetésének ismertetése.
- Kötelező orvosi alkalmassági vizsgálat megszervezése, nyilvántartása, időpontok megbeszélése.

7.2. A mentor/gyakorlatvezető feladata a gyakorlati oktatás során

- A tanuló a gyakorlati képzésért felelős intézet által összeállított beosztás alapján, vagy a gyakorlatvezető koordinátorral előzetesen egyeztetett időpontban jelenik meg a gyakorló helyen.
- A mentor/gyakorlatvezető a tanuló megjelenése előtt felkészül a tanuló fogadására, a tanterv alapján tematikát állít össze. Tájékoztatja munkatársait a tanulók érkezéséről.
- Gyakorlati oktatás keretében a tematika és az oktatási dokumentumok alapján felkészíti a tanulókat a választott hivatásuk gyakorlására, az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására, a gyakorlati vizsgára.
- Első gyakorlati napján tájékoztatja a tanulót a klinika házirendjéről, a szervezeti egységre vonatkozó munka-, tűz- és adatvédelmi tudnivalókról, ezt a foglalkozási naplóban dokumentálja.
- Az elő megbeszélés során tájékoztatja a tanulókat a szakmai gyakorlat zárásakor elvárt követelményekről, a betegellátásra vonatkozó általános szabályokról, az intézetben/klinikán folyó munkáról, munkarendről. A tematika, a beosztás és a létszám

alapján elosztja a tanulókat, és kiosztja a napi feladatokat. A tanulókat bemutatja a betegellátó egység munkatárainak (orvos, szakdolgozó).

- Bemutatja, majd gyakoroltatja a tematikában szereplő tevékenységeket, a gyakorlati oktatás módszereit alkalmazza.
- A gyakorlat során a tanuló/hallgató gyakorlati munkáját folyamatosan ellenőrzi, értékeli (szóban) az aktuális szakmai feladatnak, helyzetnek megfelelően.
- A záró/utómegbeszélésen értékeli a tanuló gyakorlat során végzett munkáját. A teljesítmény alapján a gyakorlati egység lezárása jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) érdemjeggyel történik. A minősítés kiterjed a tanuló tudására, magatartására, és szorgalmára.
- A gyakorlattal, gyakorlatvezetéssel kapcsolatos tájékoztatás az Ápolásszakmai Igazgatóság részéről előre meghatározott időpontban, értekezlet formájában, illetve szükség esetén e-mailen keresztül történik.
- Amennyiben a tanuló megjelenése nem felel meg az elvárt követelményeknek, a gyakorlatot nem kezdheti meg, és ezt jelenteni kell a Klinikai Központ Ápolásszakmai Igazgatóság felé.
- a gyakorlat letöltését a gyakorlatvezető/mentor aláírásával a jelenléti íven igazolja. A foglalkozási napló kitöltése a gyakorlatvezető/mentor feladata, ezen történik a tanuló értékelése.
- Rendkívüli esemény bekövetkezésekor, vagy a tanuló fegyelmi vétsége esetén a gyakorlatvezető azonnal köteles ezt jelenteni az Ápolásszakmai Igazgatóság felé.
- Vizsgáztatás felkérés esetén a kijelölt gyakorlatvezető/mentor a vizsgaszabályzatnak megfelelően a gyakorlati vizsgát előkészíti, a vizsgatevékenységet segíti, támogatja.

7.3. *Hallgatók/tanulók szakmai gyakorlatának szabályai*

- Az intézmény házirendjét, munka-, tűz-, adatvédelmi és kórházhigiénés oktatáson hallott szabályokat köteles betartani.
- Köteles a gyakorlati beosztás által előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni.
- A beosztás által kiírt gyakorlati időt betartani.
- A hiányzásáról köteles minden esetben - elektronikus levélben vagy telefonon - értesíteni az Ápolásszakmai Igazgatóságot. Tanulószerződéssel rendelkezők esetében a gyakorlatról történő hiányzást kizárólag „Orvosi igazolás keresőképtelen állományba vételéről” dokumentummal (táppénzes papírral) lehet elfogadni (hiányzást követően 5 munkanapon belül le kell adni). Egyéb jogviszony esetén a gyakorlatról történő

A dokumentum kódja:	ER-KK 24	Oldal	6/10
Érvénybelépés időpontja:	2019.03.01.	Változat száma:	1.0

hiányzás orvosi igazolással fogadható el. Rendkívüli családi (pl.: temetés) vagy egyéb elfoglaltság esetén előzetes kérvény benyújtása szükséges az Ápolásszakmai Igazgatóság felé, illetve a hiányzást pótolni kell.

- A gyakorlattal kapcsolatos tájékoztatás e-mailen keresztül történik.
- A tanulónak a gyakorlati idő alatt tiszta védőruhát, biztonságos lábbelit, fehér zoknit kell viselni, és névkártya kitűzöt kell használni. A gyakorlat ideje alatt a körmön lakk, műköröm használata szigorúan TILOS, ujjbegyig levágott köröm megengedett. Lakozott köröm vagy műköröm viselete esetén a tanuló a gyakorlatot nem kezdheti meg. A tetoválást lehetőség szerint el kell takarni (pl.: alkar esetén hosszú ujjú fehér felső). A gyakorlati idő alatt ékszer viselése tilos, az arcon lévő külső testékszert le kell ragasztani, a váll alá érő haját fel kell tűzni.
- A névre szóló foglalkozási naplót, jelenléti ívet minden gyakorlati helyre köteles vinni magával, és a gyakorlat ideje alatt elérhetőnek kell lenni.
- A tanuló a foglalkozási naplót és a jelenléti ívet minden hónap 5-ig köteles eljuttatni az Ápolásszakmai Igazgatóságra.
- Mobiltelefon a gyakorlat ideje alatt csak étkezési szünetekben használható, egyebekben az adatvédelmi oktatáson elhangzottak, és a titoktartási nyilatkozatban leírtak érvényesek. TILOS bármilyen felvételt készíteni a gyakorlati helyről, a betegről és a személyzetről.
- A tantervi előírásokban szereplő feladatokat az elvárható szakértelemmel, gondossággal és a szabályok, előírások, utasítások szerint felelősséggel kell elvégezni.
- A gyakorlat során használt eszközöket gondosan, előírás szerint kell kezelni, ha gondatlanságból vagy szándékosan kárt okoz, akkor anyagi felelősséggel tartozik.
- Ha a tanuló a gyakorlatra nagy összegű készpénzt vagy ékszert visz magával, elvesztése esetén a gyakorlati hely felé nem fordulhat kártérítési igénnyel.
- A tanuló az adataiban történt változást köteles az Ápolásszakmai Igazgatóság felé bejelenteni.

7.4. A szakmai gyakorlatok módszertana

A szakmai gyakorlatok megszervezése és lebonyolítása során - a fokozatosság elvének betartása mellett - a képzőintézményben elsajátított szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek, készségek alkalmazása zajlik az oktatási folyamatba ágyazottan azzal a céllal, hogy ezt tematikának megfelelően készség és képesség szintre emeljék. Ennek elősegítése érdekében a tanítási-tanulási hatékonyság növelésére alkalmazott módszerek:

A dokumentum kódja:	ER-KK 24	Oldal	7/10
Érvénybelépés időpontja:	2019.03.01.	Változat száma:	1.0

7.4.1. Elő megbeszélés

Célja: a tanulók felkészítése, eszközök előkészítése a meghatározott gyakorlati tevékenységek kivitelezésére.

Jellege: irányított konzultáció a gyakorlati oktató vezetésével.

Feladatok:

- A gyakorlatra vonatkozó viselkedés, magatartás és a megjelenés szakmai és etikai követelmények ismertetése, valamint a betegellátásra vonatkozó általános tájékoztatás.
- A gyakorlat során várható beavatkozások és megfigyelési szempontok ismertetése, a tantervi tematikát figyelembe véve.
- Beteg/ esetbemutató módszertanának ismertetése.
- A gyakorlati tevékenység(ek) céljának és követelmények megfogalmazása.
- A feladatok kijelölése, tanulók közötti szétosztása.
- A várható események megbeszélése, különös tekintettel a nem várt, de lehetségesen bekövetkező eseményekre.
- A tanulók elosztása, beosztása, a feladat helyszínének megjelölésével.
- Az értékelési szempontok tisztázása.

7.4.2. Záró/Utó megbeszélés klinikai gyakorlaton

Célja: a tanulók gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatainak és élményeinek átbeszélése, felvetődött kérdések megválaszolása, szükség esetén feszültségoldás, levezetés.

Jellege: csoportmegbeszélés a tanulók és a gyakorlatvezető bevonásával.

Feladatai:

- A gyakorlat zárására vonatkozó eset/betegbemutató.
- Konzultáció a látott és elvégzett feladatokról szakmai szempontok szerint. Szituációk megbeszélése.
- A hallgatók személyes észlelései, véleményei.
- A felmerült etikai dilemmák megvitatása.
- A gyakorlat hatékonyságának értékelése.
- A következő gyakorlatok előkészítése.
- Az oktató megfigyeléseinek a közlése.

A dokumentum kódja:	ER-KK 24	Oldal	8/10
Érvénybelépés időpontja:	2019.03.01.	Változat száma:	1.0

- Összegzés, záródokumentumok megtekintése, majd a beszámoló és a gyakorlat ideje alatt végzett tevékenységek (követelmény szerinti) értékelése.

7.4.3. *Betegbemutató*

Célja: esetelemzés, szemléltetés, mely során a tanuló konkrét ellátási helyzetet elemezhet.

Jellege: klinikai demonstrációs egységben vagy betegellátó területen - akár a beteg vagy imitátor bevonásával - az adott kórkép kapcsán az azzal kapcsolatos egészségügyi szaktevékenység áttekintése.

Feladat:

- Az ápolási status bemutatása.
- Az ápolási problémák meghatározása.
- Az ápolási diagnózisok felállítása.
- A rövid és hosszú távú ápolási tevékenységek elemzése, az ápolási dokumentáció áttekintése.
- A kezelési és az ápolási terv kapcsolatainak áttekintése.
- A körülmények, szervezés, etikai és betegjogi kérdések.

7.4.4. *Gyakorlás*

Célja: a tanulók elméleti ismereteire alapozva az egyes egészségügyi szaktevékenységek készség szintjére emelése.

Jellege: a klinikai demonstrációs egységben a meghatározott tevékenységek kivitelezése a későbbi betegágy melletti valós alkalmazás érdekében.

Feladat:

- Előkészítés.
- A tevékenységek meghatározása.
- Gyakorló párok kiválasztása.
- A feladat elemekre bontása.
- Minőségi kritériumok meghatározása.
- Értékelés.

A gyakorlati oktató feladata, hogy meggyőződjön arról, hogy az adott tevékenységeket a tanulók kellő biztonsággal tudják valós páciensen is kivitelezni.

A dokumentum kódja:	ER-KK 24	Oldal	9/10
Érvénybelépés időpontja:	2019.03.01.	Változat száma:	1.0

7.4.5. Látogatás

Célja: a tanulók megismerhessenek olyan eszközöket, berendezéseket, speciális diagnosztikai és ellátó egységeket, melyek gyakorlati alkalmazásának ismerete a képzés része.

Jellege: bizonyos eszközök bemutatása a klinikai demonstrációs egységekben és egészségügyi intézmények bizonyos egységeiben lehetséges.

Feladat:

- A gyakorló hely előkészítése.
- Az elő megbeszélés során megfigyelési szempontok adása.
- A bemutatás struktúrájának, menetének meghatározása.
- A megfigyelések összegzése, elemzése.

8. HASZNÁLT DOKUMENTUMOK

- *Együtműködési megállapodás*
- *Egyéni szerződéskötés klinikai gyakorlathoz*
- *Teljesítési megbizotti szerződés*
- *Tanuló szerződés*
- *Foglalkozási napló*
- *Jelenléti ív*
- *Alkalmassági vizsgálatról vélemény*
- *Elégedettségi kérdőív*
- *Titoktartási nyilatkozat*

A dokumentum kódja:	ER-KK 24	Oldal	10/10
Érvénybelépés időpontja:	2019.03.01.	Változat száma:	1.0